

Žurnalo ŽEMĖS ŪKIO MOKSLAI T. 15 (2008) turinys

Contents of the journal ŽEMĖS ŪKIO MOKSLAI Vol. 15 (2008)

Nr. 1

Dirvotyra ir agrochemija •

Soil Science and Agrochemistry

- Algirdas MOTUZAS, Danguolė ZAKARAUSKAITĖ, Virginijus BUTKUS, Rimantas VAISVALAVIČIUS, Jonas MAŽVILA, Antanas ANTA-NAITIS, Gediminas STAUGAITIS, Igoris PROSYČEVAS..... 1

Atkuriamo sunkiaisiais metalais užteršto balkšvažemio armens biologinės būklės identifikavimas
Identification of the biological state of Albeluvisol arable layer contaminated by heavy metals in the process of its rehabilitation

Žemdirbystė ir augalininkystė •

Agriculture and Plant Growing

- Lina ŠARŪNAITĖ, Žydrė KADŽIULIENĖ, Leonas KADŽIULIS..... 10

Ankštinių augalų įtaka varpiniams javams sėjomainos grandyje ir dvinariame žolių–javų pasėlyje
The effect of legumes on cereals in a crop rotation and a binary grass–cereal crop

- Regina ROMANECKIENĖ, Vytautas PILIPAVIČIUS, Kęstutis ROMANECKAS 17

Piktžolių dygimas ir sunykimas skirtingo konkurencingumo vasarinių miežių pasėlyje
Weed emergence and death in the crop of spring barley of different competitive ability

Augalų selekcija ir genetika •

Plant Breeding and Genetics

- Žilvinas LIATUKAS, Vytautas RUZGAS..... 25

Žieminių kviečių veislių, įrašytų ir tirtų įrašymui į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, atsparumas kietosioms kūlėms (*Tilletia tritici* (Bjerk.))
Common bunt (*Tilletia tritici* (Bjerk.)) resistance of winter wheat varieties included and investigated for inclusion into the Lithuanian National List of Plant Varieties

Miškotyra •

Forest Science

- Vytautas SUCHOCKAS, Janina ŠEPETIENĖ..... 32

Drebulės hibridų (*Populus tremula* × *Populus tremuloides*) prigijimo ir augimo želdiniuose priklausomybė nuo pradinio sodmenų aukščio
Survival and growth of hybrid aspen (*Populus tremula* × *Populus tremuloides*) depending on seedling height

Gyvulininkystė ir zootechnika •

Animal Husbandry and Zootechnics

- Rūta ŠVEISTIENĖ 37

Žemaitukų įtaka Lietuvos arklininkystės raidai XIX–XX a.

Influence of Žemaitukai on horse breeding in Lithuania in the 19th–20th centuries

- Sigita URBIENĖ, Lina BUDRYTĖ..... 43

Sausųjų išrūgų įtaka rauginto pieno savybėms
Influence of dry whey on sour milk properties

Žemės ūkio ekonomika ir sociologija •

Agrarian Economics and Sociology

- Dalia VIDICKIENĖ, Rasa MELNIKIENĖ 51

Lietuvos kaimiškųjų regionų kaip gyvenamosios vietos patrauklumo vertinimas
Assessment of attractiveness of Lithuania's rural areas as a place to live in

Nr. 2**Dirvotyra ir agrochemija •****Soil Science and Agrochemistry**

Dalia FEIZIENĖ, Virginijus FEIZA, Gražina KADŽIENĖ, Alvyra ŠLEPETIENĖ..... 1

Glėjiško rudžemio (*Endocalcari-Epihypogleyic Cambisol*) armens agrocheminių savybių pokyčiai taikant ilgametes žemdirbystės sistemas

Changes of *Endocalcari-Epihypogleyic Cambisol* arable layer agrochemical properties in long-term soil management systems

Virginijus FEIZA, Dalia FEIZIENĖ, Gražina KADŽIENĖ..... 13

Agro-physical properties of *Endocalcari-Epihypogleyic Cambisol* arable layer in long-term soil management systems

Glėjiško rudžemio (*Endocalcari-Epihypogleyic Cambisol*) armens agrofizikinių savybių pokyčiai taikant ilgametes žemdirbystės sistemas

Žemdirbystė ir augalininkystė •**Agriculture and Plant Growing**

Bronislava BUTKUTĖ, Zenonas DABKEVIČIUS..... 24

Individualių gliukozinolatų kaupimosi dėsningumai ir jų tarpusavio santykis rapsų sėklose

Accumulation regularities of individual glucosinolates and their interrelation in rape seed

Elena JAKIENĖ, Vytautas ŠLAPAKAUSKAS, Vytautas MICKEVIČIUS, Birutė SAPIJANSKAITĖ..... 32

Stilitų įtaka cukrinių runkelių šviesos absorbcijai, chlorofilų kaupimuisi ir produktyvumui

The effect of stilites on the light absorbing ability and productivity of sugar beets

Pievininkystė •**Grassland Management**

Evaldas KLIMAS, Ligita BALEŽENTIENĖ..... 41

Fertilization impact on natural and sown grassland floristic improvement

Trąšų poveikis natūralaus ir sėtinio žolyno floristinės sudėties gerinimui

Elvyra BUTKUVIENĖ, Rūta BUTKUTĖ..... 46

Effects of pasture improvement measures on sward productivity, botanical and chemical composition

Skirtingų ganyklų pagerinimo būdų įtaka žolyno produktyvumui, botaninei bei cheminei sudėčiai

Žemės ūkio ekonomika ir sociologija •**Agrarian Economics and Sociology**

Kostas VALUŽIS, Julius RAMANAUSKAS..... 53

Apskaitos reikšmė ir jos įtaka žemės ūkio kooperatyvų veiklos plėtrai

The significance and impact of accounting on the development of agricultural cooperatives

Kronika •**Chronicle**

Akademikas Vaclovas Mališauskas ir jo mokslinis palikimas..... 59

Academician Vaclovas Mališauskas and his scientific heritage..... 59

Nr. 3**Dirvotyra ir agrochemija •****Soil Science and Agrochemistry**

Algirdas Juozas MOTUZAS, Virginijus TRIMIRKA, Rimantas VAISVALAVIČIUS, Virginijus BUTKUS, Igoris PROSYČEVAS, Nomedas SABIENĖ, Danguolė ZAKARAUSKAITĖ, Zigmas VAIŠVILA..... 1

Methodological aspects of the assessment of roadside *Luvisol* contamination with heavy metals

Pakelės išplautžemių (*Luvisols*) užtaršos sunkiaisiais metalais vertinimo metodologiniai aspektai

Cezary KABAŁA, Tadeusz CHODAK, Leszek SZERSZEN..... 8

Influence of land use pattern on changes in copper content in soils around a copper smelter, based on a 34-year monitoring cycle

Žemės naudojimo poveikis vario kiekiui dirvožemyje šalia vario lydyklos pagal 34 metų stebėsenos rezultatus

- Jonas MAŽVILA, Gediminas STAUGAITIS, Tomas ADOMAITIS, Jonas ARBAČIAUSKAS, Zigmas VAIŠVILA, Donatas ŠUMSKIS**..... 13
 Agrochemical properties of Lithuanian soils and their changes after regaining independence
 Lietuvos dirvožemių agrocheminės savybės ir jų kaita po nepriklausomybės atkūrimo
- Benediktas JANKAUSKAS, Genovaitė JANKAUSKIENĖ, Michael Augustine FULLEN, Colin Anthony BOOTH** 22
 Utilizing palm-leaf geotextiles to control soil erosion on roadside slopes in Lithuania
 Palmių lapų geotekstilės panaudojimas pakelės šlaitų dirvožemio erozijos kontrolei Lietuvoje
- Ieva BAUŽIENĖ, Marcin ŚWITONIAK, Przemysław CHARZYŃSKI**..... 29
 Properties of deluvial soils in Poland and Lithuania and propositions for their classification
 Deliuviniai dirvožemiai Lenkijoje ir Lietuvoje bei pasiūlymai jų klasifikacijai
- Jonas MAŽVILA, Mečislovas VAIČYS, Ričardas BENIUŠIS**..... 36
 Causes and consequences of the vertical migration of fine soil fractions
 Smulkiai dispersinių dirvožemio granulimetrinės sudėties frakcijų vertikaliosios migracijos priežastys ir pasekmės
- Alvyra ŠLEPETIENĖ, Jonas ŠLEPETYS, Inga LIAUDANSKIENĖ, Victoria MARYGANOVA, Filomena KAVOLIUTĖ, Irena KINDERIENĖ**..... 42
 The effect of land use on the soil carbon, total and extractable SOM
 Žemėnaudų įtaka dirvožemio angliai, suminei ir išekstrahuotai organinei medžiagai
- Iossif BOGDEVITCH, Veranika MIKULICH**..... 47
 Yield and quality of spring wheat grain in relation to the P status of *Luvisol* loamy sand soil and fertilization
 Vasarinių kviečių derliaus ir grūdų kokybės priklausomumas nuo smėlingo priemolio išplautžemio (*Luvisola*) fosforingumo bei mineralinio tręšimo
- Bożena SMRECZAK, Barbara MALISZEWSKA-KORDYBACH, Agnieszka KLIMKOWICZ-PAWLAS** 55
 Application of different criteria for the assessment of arable soil pollution with PAHs
 Skirtingų kriterijų taikymas įvertinti dirbamų dirvožemių užtaršą PAA
- Gediminas STAUGAITIS, Jonas MAŽVILA, Zigmas VAIŠVILA, Jonas ARBAČIAUSKAS, Asta DALANGAUSKIENĖ, Tomas ADOMAITIS**..... 59
 Mineral nitrogen in Lithuanian soils
 Mineralinis azotas Lietuvos dirvožemiuose
- Edmundas LAPINSKAS**..... 67
 Biological nitrogen fixation in acid soils of Lithuania
 Biologinio azoto fiksacija Lietuvos rūgščiuose dirvožemiuose
- Raimo KÖLLI, Alar ASTOVER, Enn LEEDU, Illar LEMETTI, Endla REINTAM, Indrek TAMM** 73
 The role of soil management in attaining environmental sustainability
 Dirvožemio naudojimo vaidmuo siekiant aplinkos tvarumo
- Sofia LESSOVAIA, Oleg CHERTOV, Sergey GORYACHKIN**..... 80
 Specificity of pedogenesis in shallow soils on massive rocks of East Fennoscandia
 Dirvodaros ypatybės sekliuose dirvožemiuose ant Rytų Fenoskandijos masyviųjų uolienų
- Kronika • Chronicle**
- 50 years of the Lithuanian Soil Science Society at the Department of Agriculture and Forestry of the Lithuanian Academy of Sciences..... 87
 Lietuvos dirvožemininkų draugijai prie Lietuvos mokslų akademijos Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus – 50 87

Nr. 4**Dirvotyra ir agrochemija •****Soil Science and Agrochemistry**

**Zita KRIAUCIŪNIENĖ, Rimantas VELIČKA,
Marija RIMKEVIČIENĖ, Rita PUPALIENĖ** 1

Dependence of crop residues decomposing in soil on their chemical composition and environmental conditions

Augalų liekanų skaidymosi dirvožemyje priklausomumas nuo jų cheminės sudėties bei aplinkos sąlygų

Irina N. KURGANOVA, Valentin O. LOPES DE GERENYU, Tatiana N. MYAKSHINA, Dmitry V. SAPRONOV, Valentina I. LICHKO, Alexander M. YERMOLAEV 10

Changes in carbon stocks of former croplands in Russia

Anglies išteklių pokyčiai dirvonuojančiose Rusijos žemėse, pasikeitus žemėnaudai

Aušra MARCINKEVIČIENĖ, Rita PUPALIENĖ, Vaclovas BOGUŽAS, Skirmantė BALNYTĖ 16

Influence of crop rotation and catch crop for green manure on nitrogen balance in organic farming
Sėjomainų ir tarpinių pasėlių žaliajai trąšai įtaka dirvos azoto balansui ekologinėje žemdirbystėje

Daiva JANUŠAUSKAITĖ 21

Žieminių kvietrugių derliaus ir kokybės ryšys su azoto trąšomis ir meteorologinėmis sąlygomis

Winter triticale yield and quality depending on nitrogen fertilization and meteorological conditions

**Žemdirbystė ir augalininkystė •
Agriculture and Plant Growing**

Zenonas DABKEVIČIUS, Povilas Algimantas SIRVYDAS, Jolanta SINKEVIČIENĖ, Aurelija ŠALUCHAITĖ, Ieva VASILIAUSKAITĖ 28

Fizinių veiksnių ir cheminių priemonių svarba išvengiant vasarinių miežių ligų

The effect of physical factors and chemical seed treatment means on spring barley diseases

Kristina DĖDELIENĖ, Romualdas JUKNYS 35

Skirtingų vasarinių miežių veislių jautrumas ozonui

Ozone sensitivity of different spring barley cultivars

Heinz JEROCH 40

Rapsų sėklų ir jų produktų reikšmė gyvūnų mitybai ir gyvūninių maisto produktų kokybei

The significance of rapeseed and rapeseed products for animal nutrition and the quality of animal products

Daiva JANUŠAUSKAITĖ, Vilma ŽĖKAITĖ 53

Bulvių cheminės sudėties kitimas vegetacijos metu bei jo ryšys su gumbų derliumi

Variation of potato chemical composition during the growing season and its relationship with tuber yield

Dalia FEIZIENĖ 60

Endocalcari-Epihypogleyic Cambisol plough layer quality in long-term soil management systems

Giliau karbonatingo sekliai glėjiško rudžemio (*Endocalcari-Epihypogleyic Cambisol*) armens kokybė ilgalaikėse žemdirbystės sistemose

**Sodininkystė ir daržininkystė •
Horticulture**

Kęstutis MALINAUSKAS 70

Papildomo pirmamečių obelaičių skiepijimo tręšimo skirtingomis trąšomis efektyvumas medelyne

Effect of foliar application of different fertilizers to first-year apple trees in the nursery

**Miškotyra •
Forest Science**

Antanas MALINAUSKAS, Gintautas URBAITIS 76

Dirvos paruošimo įtaka pušies (*Pinus sylvestris* L.), eglės (*Picea abies* (L.) H. Karst.) ir beržo (*Betula pendula* Roth) augimui žemės ūkiui naudotose sutankinto poarmino žemėse

Effect of soil preparation on the growth of scots pine (*Pinus sylvestris* L.), Norway spruce (*Picea abies* (L.) H. Karst.) and silver birch (*Betula pendula* Roth) saplings on a former farmland with a ploughpan layer